

Badania ekspresji białek w bulwach odmian ziemniaka o zróżnicowanej odporności na bakterie *Dickeya solani*

Lebecka R,

Kistowski M, Dębski J, Szajko K, Murawska Z, Marczewski W

**Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy,
Instytut Biochemii i Biofizyki, Polska Akademia Nauk**

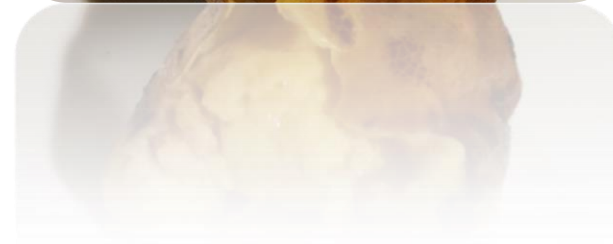
Zakopane, 8.02.2019

Wstęp

Czarna nóżka ziemniaka

Mokra zgnilizna

Wstęp

Sprawcy:

- *Pectobacterium atrosepticum*
- *P. carotovorum* subsp. *carotovorum*
- *P. carotovorum* subsp. *brasiliense*
- *P. parmentieri*
- *P. polaris*
- *Dickeya solani*
- *D. dianthicola*
- *D. dadantii*
- *D. zeae*

Straty:

- obniżenie stopnia kwalifikacji plantacji nasiennych,
- obniżenie plonu bulw,
- strata plonu bulw w czasie przechowywania.

Wstęp

Interakcja bakterie pektynolityczne – ziemniak

- ❑ Enzymy degradujące ściany komórkowe roślin: liazy pektynowe, metylesterazy pektyn, poligalakturonazy, celulazy, proteazy.
- ❑ Istotnie więcej peroksydazy, oksydazy polifenolowej, amoniakoliazy L-fenyloalaniny, kwasu chlorogenowego – w odmianach o wyższej odporności i mieszańcach *S. tuberosum* (+) *S. brevidens* (Ngadze 2012; Łojkowska i Hołubowska 1992).
- ❑ 13 białek o podwyższonej ekspresji w odmianie Kerpondy (o wyższej odporności) w porównaniu do kontroli nieinokulowanej, brak różnic w odmianie podatnej (Bintje) 48 h po inokulacji (Barzic i Com 2012).

Cel badań

Różnice ilościowe w białkach odmian ziemniaka i klonów diploidalnych *Solanum* różniących się poziomem odporności na bakterie powodujące mokrą zgniliznę bulw na wczesnym etapie rozwoju objawów choroby.

Odmiany ziemniaka
odporne vs podatne

Diploidalne klony *Solanum* spp.
odporny vs podatny

Materiał roślinny

Pięć odmian ziemniaka:

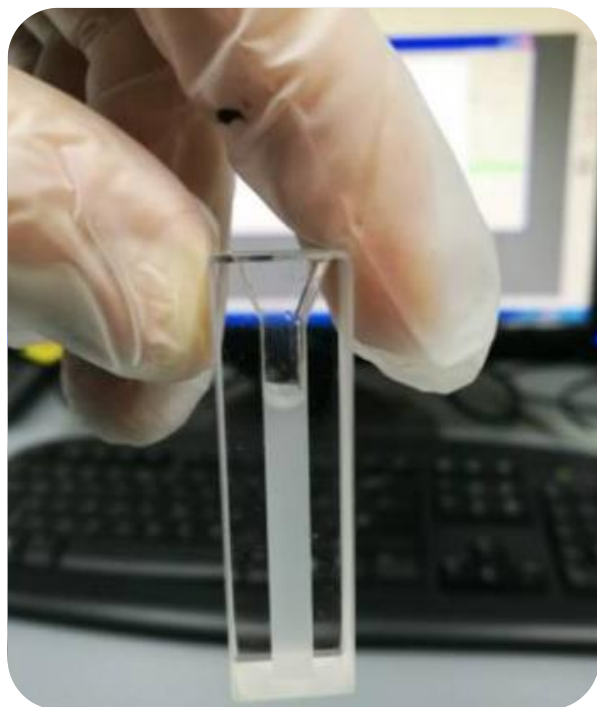
- trzy pochodzą od odmiany Katahdin,
- odmiana Katahdin,
- podatna odmiana Irys.

Dwa klony diploidalne:

- DG 00-270,
- DG 08-305.

Metody: inokulacja ranionych bulw bakteriami

10 μ L inokulum 10^9 jtk/mL

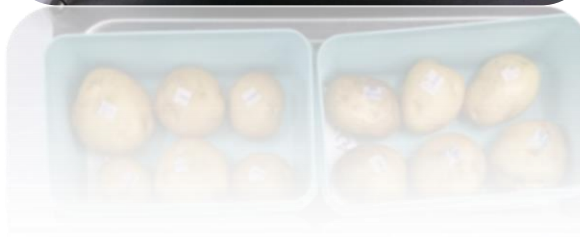

Metody: inkubacja T 26°C przez trzy dni

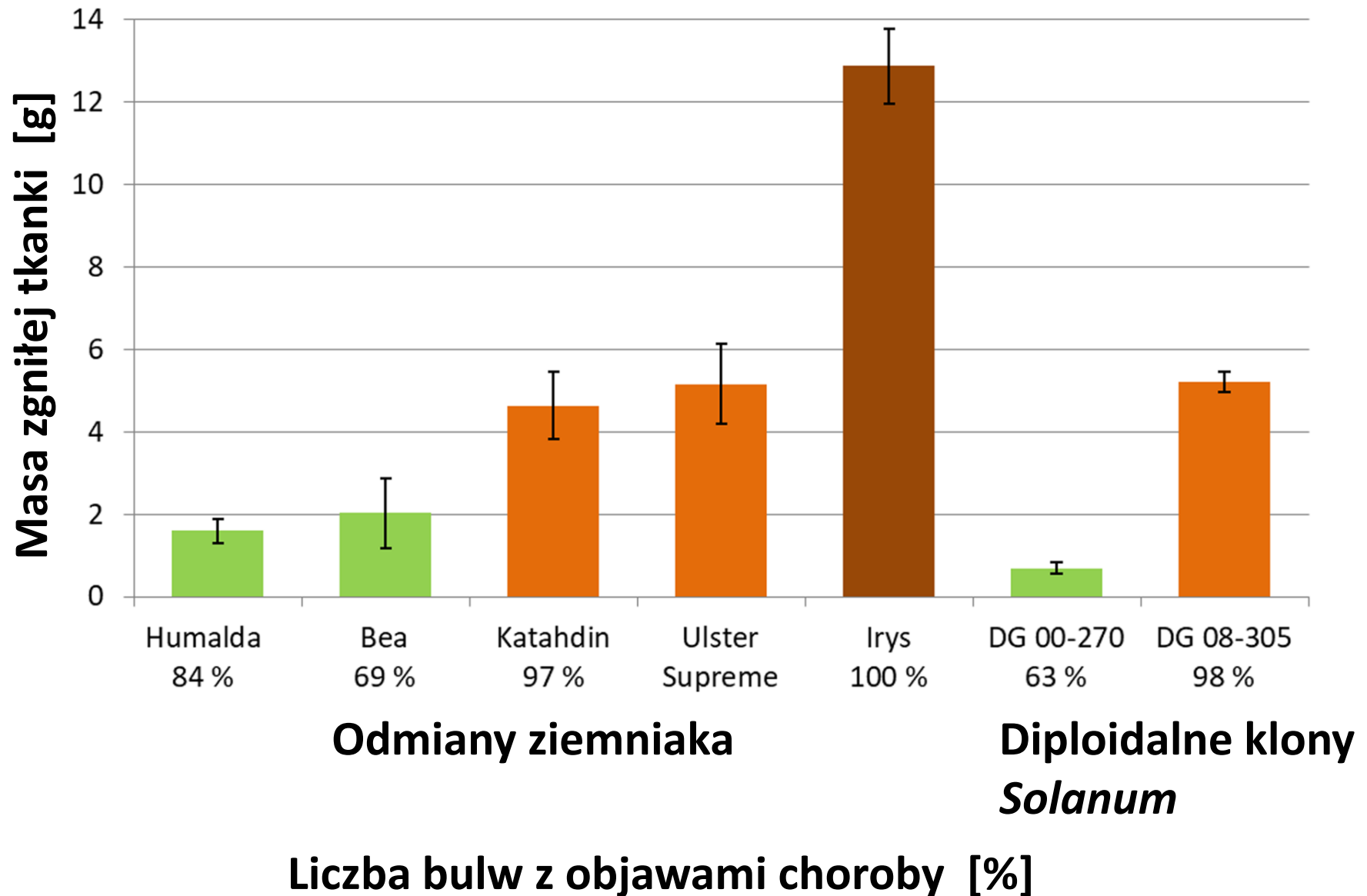
58 bulw/odmianę
40 bulw/klon diploidalny

6 doświadczeń w trzech latach

Średnia trzyletnia oceny wielkości porażenia bulw odmian ziemniaka bakteriami *Dickeya solani*

Odmiany ziemniaka

Odporne

Humalda

Bea

Podatne

Katahdin

Ulster Supreme

Irys

Diploidalne klony *Solanum* spp.

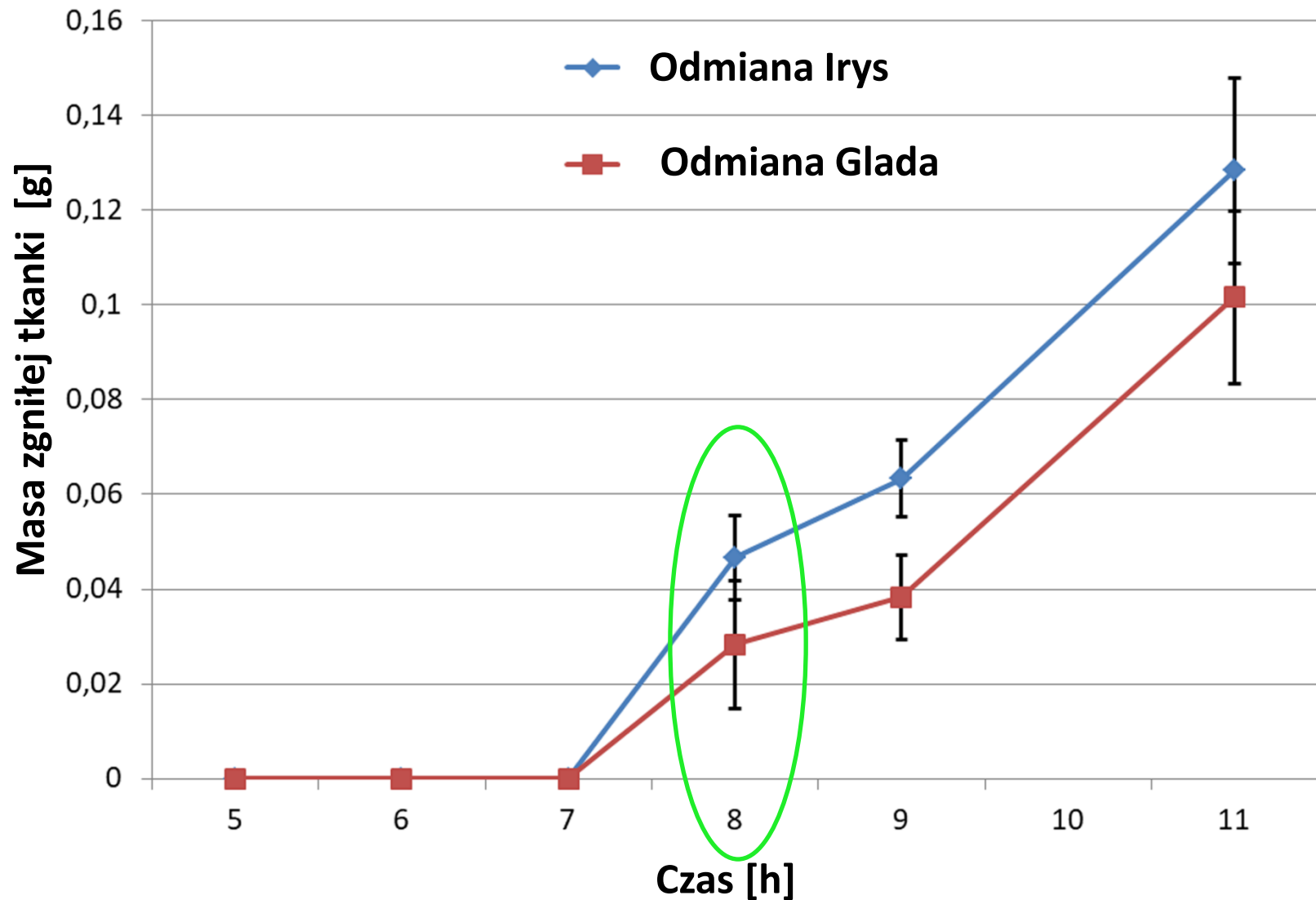
Odporny DG 00-270

Podatny DG 08-305

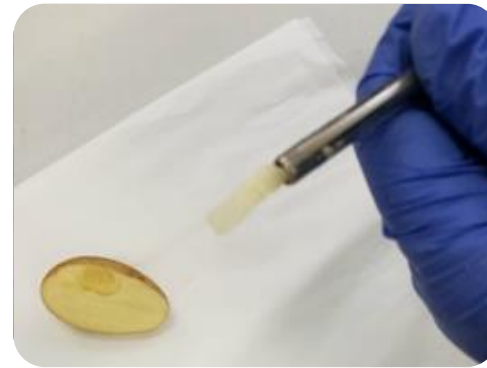

Średnia ocena gnicia bulw ziemniaka (N=6) po inokulacji bakteriami *Dickeya solani*

Pobieranie prób (ok. 250 mg; $\varnothing$ 4)

Liofilizacja

Izolacja białka

Zлиофилizowany fragment bulwy

wodorowęglan amonu

Siarczan dodecylu sodu SDS

Sonifikacja

Wodorowęglan amonu

Wirowanie

Pomiar spektrofotometryczny

200 µg białka + wodorowęglan
amonu

Aceton

Inkubacja

Mocznik + wodorowęglan amonu

Woda

Pomiar spektrofotometryczny

50 µg białka + wodorowęglan
amonu

Lys-C

Inkubacja

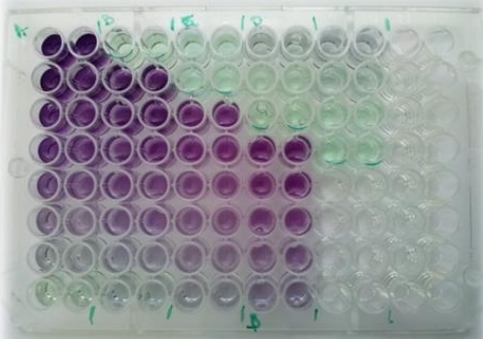
TCEP

Inkubacja

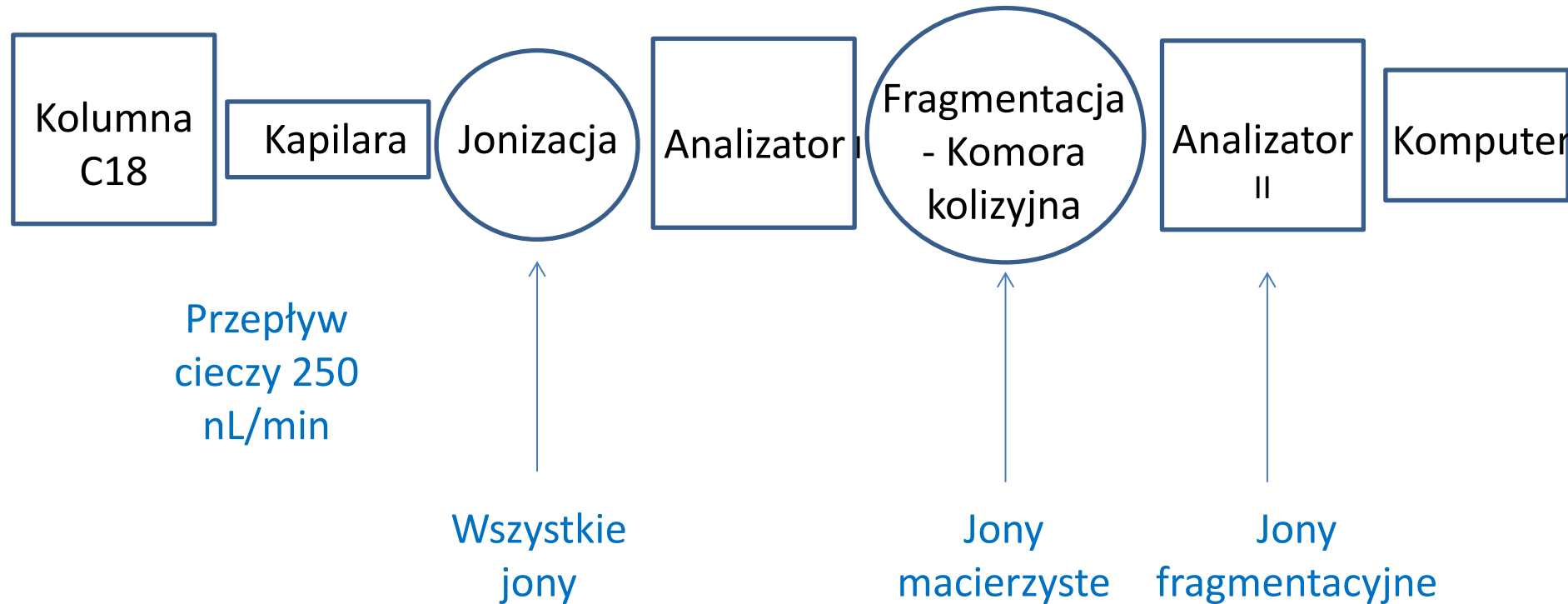
MMTS i trypsyna

Inkubacja

TFA

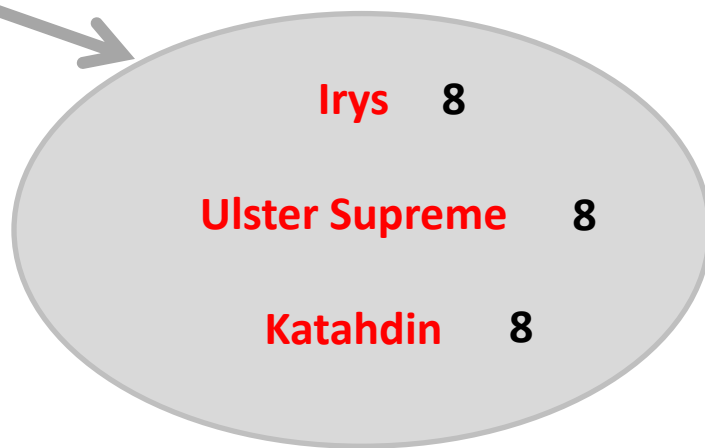
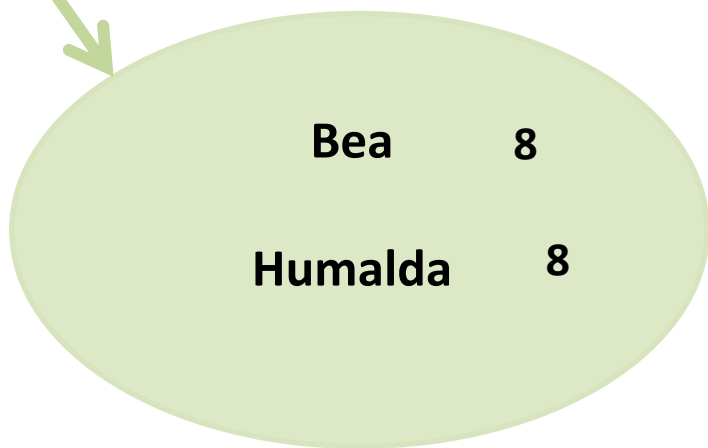

Identyfikacja białek nano-LC-MS -MS/MS (Nano-Acquity LC + spektrometr mas Q-Exactive)

- ✓ porównanie uzyskanych mas peptydów i ich fragmentów z bazą danych sekwencji białkowych
- ✓ analiza statystyczna wiarygodności uzyskanych przypisań i ustalenie listy białek obecnych w próbce
- ✓ porównania różnic w profilach białkowych kombinacji doświadczenia

Inokulowane <i>D. solani</i>		„Inokulowane” wodą		Nieinokulowane	
Odporne	Podatne	Odporne	Podatne	Odporne	Podatne
Bea, Humalda	Irys Katahdin Ulster Supreme	Bea, Humalda	Irys Katahdin Ulster Supreme	Bea, Humalda	Irys Katahdin Ulster Supreme

Zwiększenie ilości białka w grupie odpornych odmian ziemniaka
w porównaniu do grupy odmian podatnych 8 h po inokulacji
Dickeya solani (q <0.1)

Nazwa	Nieranione		Inokulowane <i>D. solani</i>		„Inokulowane” wodą	
	Krotność zmiany #peptydów		Krotność zmiany #peptydów		Krotność zmiany #peptydów	
Syntaza tiamino-tiazolowa	1.6	14	4.6	14	2.3	12
Inhibitor proteiny PTI	1.4	10	4.1	22	2.7	21
Inhibitor proteiny typ-2	12.4	21	106.7	46	66.9	44
Prawdopodobnie nieaktywna patatyna-03- Kuras 1	6.9	150	7.6	198	4.4	192
Inhibitor chymotrypsyny, podjednostki I, A, B, C	5.6	12	12.4	12	13.9	12
Patatyna-03, -05, -07	2.1	121	1.9	160	2.1	165

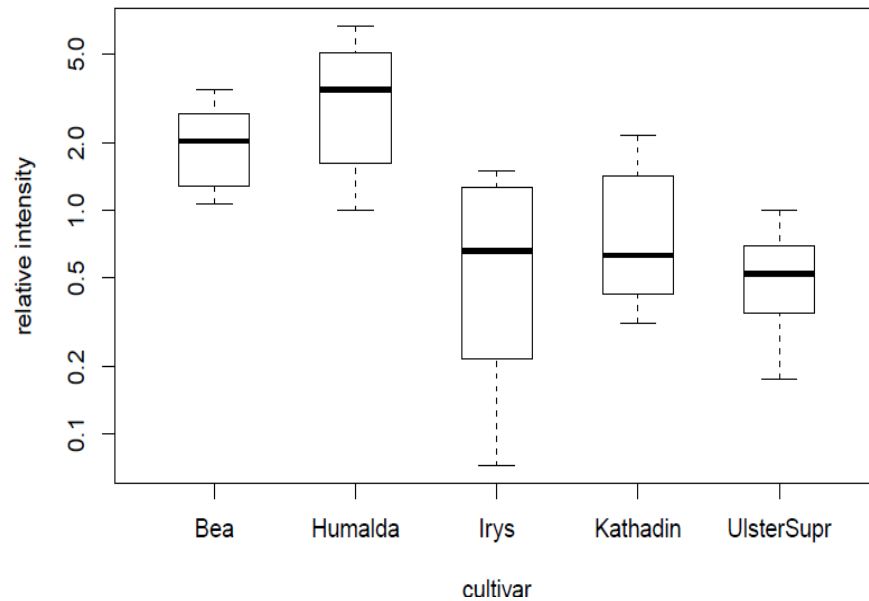
Zwiększenie ilości białka w odpornych odmianach ziemniaka w
porównaniu do grupy odmian podatnych 8 h po inokulacji
Dickeya solani ($q < 0.1$)

Nazwa	Odmiana	Inokulowane <i>D. solani</i>		„Inokulowane” wodą	
	Nazwa	Krotność zmiany #peptydów		Krotność zmiany #peptydów	
Inhibitor proteiny typ 2	Bea	3.3	18	3.3	19
	Humalda	284.8	46	173.9	42
Prawdopodobnie nieaktywna patatyna- 03-Kuras 1	Bea	2.2	192	1.7	171
	Humalda	20.8	198	12.4	190
Syntaza tiamino-tiazolowa	Bea	3.3	14	2.3	12
	Humalda	9.7	14	2.9	12
Inhibitor proteiny PTI	Bea	3.2	22	2.9	21
	Humalda	4.3	22	3.4	21
Inhibitor chymotrypsyny, podjednostki I, A, B, C	Bea	17.3	8	1.1	9
	Humalda	19.5	12	39.3	12
Patatyna-03, -05, -07	Bea	0.8	73	1.9	153
	Humalda	3.2	77	3.2	77

8 h

Inhibitor proteiny PTI

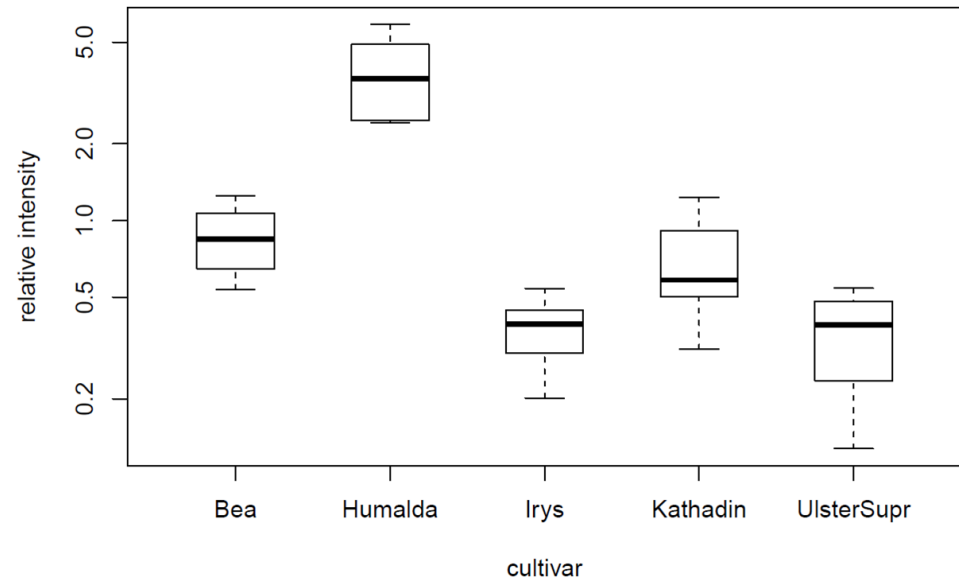
P01079: Proteinase inhibitor PTI (bacteria, 8h)

Translacja, przetwarzanie i degradacja białek

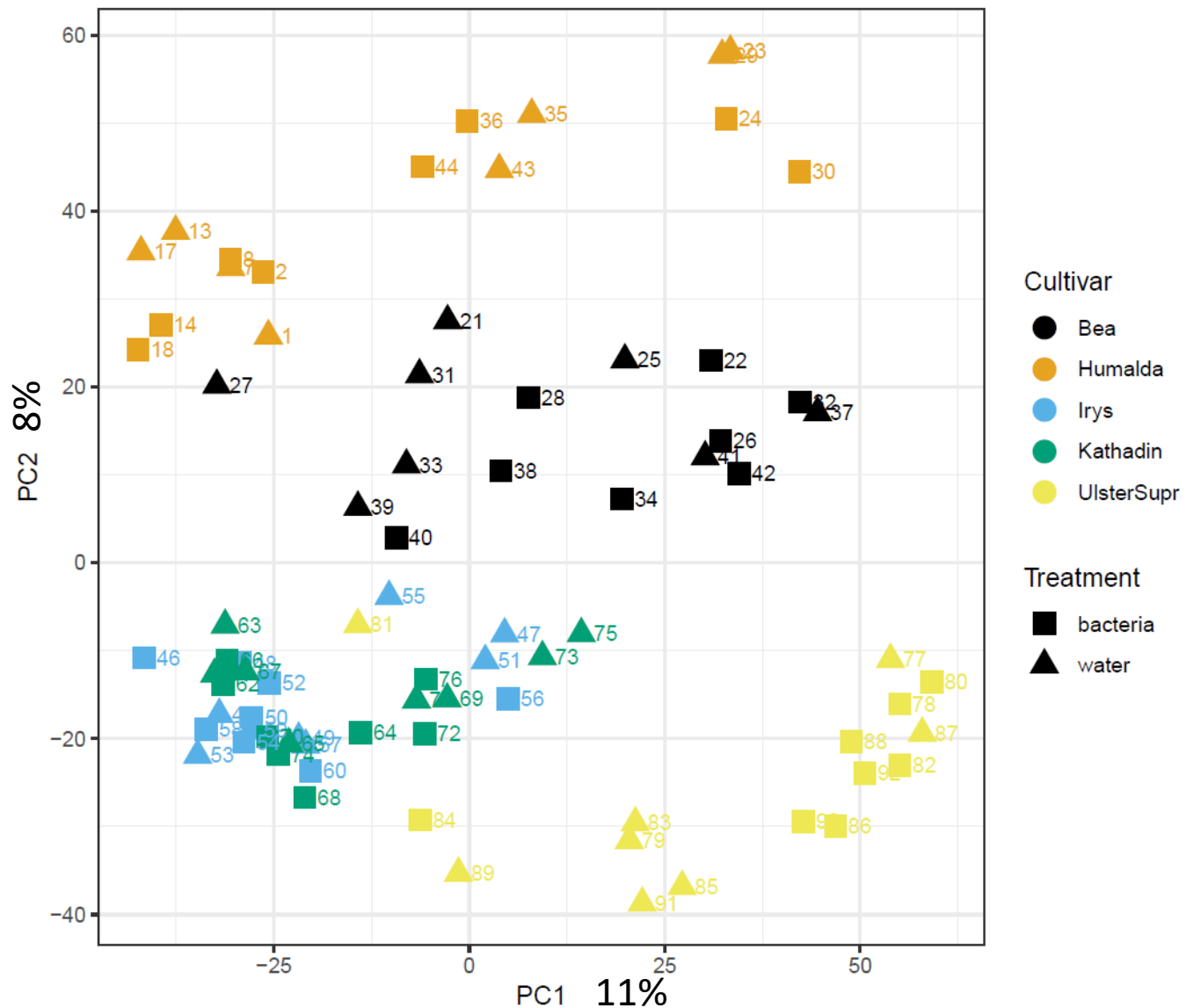
Prawdopodobnie nieaktywna patatyna-3-Kuras 1

Q3YJS9: Probable inactive patatin-3-Kuras 1 (bacteria, 8h)

Odporność na stresy abiotyczne i biotyczne

Analiza głównych składowych 8 h po inokulacji (PCA)

Zwiększenie ilości białka w odpornym mieszańcu *Solanum* spp.,
klonie DG 00-270, w porównaniu do podatnego klonu DG 08-305 –
8 h po inokulacji *Dickeya solani* ($q < 0.1$)

Nazwa	Nieranione		Inokulowane <i>D. solani</i>		„Inokulowane” wodą	
	Krotność zmiany #peptydów		Krotność zmiany #peptydów		Krotność zmiany #peptydów	
Inhibitor metalokarboksypeptydazy	1.06	9	274.4	22	165.5	22
Przypuszczalnie inhibitor metalokarboksypeptydazy	49.1	7	368.6	16	130.7	16
Prawdopodobnie nieaktywna patatyna- 03-Kuras 1	2.4	130	3.0	119	4.3	116
Inhibitor proteiny typ 2	1.1	22	15.3	22	17.7	25
Podobny do: białko STH-2 związane z patogenezą	0.9	81	1.9	57	1.6	73
Glutaredoksyna	1.6	24	2.3	19	3.9	20
Inhibitor proteiny indukowany zranieniem	0.8	76	13.3	72	29.8	74
Podobny do: oksydazy polifenolowej B	3.2	19	3.4	27	1.5	25
Patatyna-01	1.8	5	6.8	7	9.6	7
17-3 kDa białko szoku cieplnego klasa II	1.1	61	3.6	55	5.1	55

Podsumowanie

❑ Znaleziono różnice w ekspresji białek pomiędzy odpornymi a podatnymi na mokrą zgniliznę bulw odmianami ziemniaka i klonami diploidalnymi *Solanum* - 8 h po inokulacji bakteriami *Dickeya solani*.

❑ Dwa białka:

- prawdopodobnie nieaktywna patatyna-03-Kuras 1,
  - inhibitor proteiny PTI,
- występują w istotnie większej ilości po infekcji bakteriami w obu odpornych odmianach.

Podsumowanie

❑ Większość wykrytych białek różnicowych, występuje zarówno w bulwach nieinokulowanych uszkodzonych mechanicznie jak i ranionych inokulowanych bakteriami.

❑ Dwa białka

- inhibitor metalokarboksypeptydazy
- przypuszczalnie inhibitor metalokarboksypeptydazy

wykazały wyższy przyrost,

274- i 369-razy, odpowiednio – po inokulacji bakteriami,

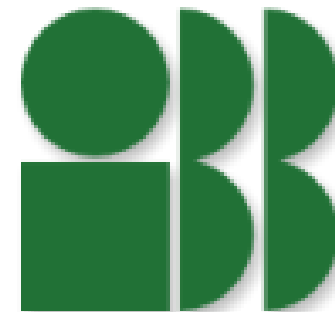
165- i 131-razy, odpowiednio – po pozorowanej inokulacji.

Podsumowanie

- ❑ Wyniki wskazują na różnice w sposobie obrony na wczesnym etapie infekcji w bulwach ranionych bakteriami, w odmianach i mieszańcach międzygatunkowych ziemniaka, charakteryzujących się różnym poziomem odporności bulw na te bakterie.

Podziękowania

Projekt finansowany przez

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

w ramach badań podstawowych na rzecz postępu biologicznego
w produkcji roślinnej
- Temat nr 56